

Những thắc mắc chị có thể hỏi bác sĩ về phương pháp chẩn đoán bệnh ung thư vú

- 1) Tôi có cần phải đi làm siêu âm không?
- 2) Tôi phải bị làm sinh thiết không?
- 3) Sinh thiết nào? Kiểu nào? Tại sao?
- 4) Làm sinh thiết mất khoảng bao lâu?
- 5) Bác sĩ đề nghị dùng loại thuốc tê hay thuốc mê khi làm sinh thiết?
- 6) Khoảng bao lâu mới có kết quả?
- 7) Nếu kết quả sinh thiết bướu lành nghĩa là sao?
- 8) Nếu kết quả là bướu dữ bác sĩ sẽ làm gì nữa? Ai sẽ bàn luận với tôi về cách chữa trị bệnh của tôi?

Tài liệu

Nếu chị cần có những tài liệu để tìm hiểu thêm về ung thư vú, xin liên lạc:

American Cancer Society (ACS): 1-800-227-2345

National Alliance of Breast Cancer Organizations (NABCO): 1-800-719-9154

National Cancer Institute's Cancer Information Service: 1-800-4-CANCER

Breast Cancer Early Detection Program, California Dept. of Health Services: 1-800-511-2300

Nếu cần thêm tài liệu về ung thư vú hay giúp đỡ bằng tiếng Việt xin liên lạc:

Sức Khỏe Là Vàng - Trung Tâm Phụ Nữ Việt Nam
545 International Blvd., Suite 204
Oakland, CA 94606
(510) 835-7812

Tài liệu này do Cơ Quan NCCC tài trợ, hợp đồng số 444918-58330-C.
November 1997

"Tôi tìm được bướu trong vú của tôi: Vậy bướu đó có phải là bướu ung thư không?"

Cẩm nang hướng dẫn những phương pháp chẩn đoán bệnh ung thư vú

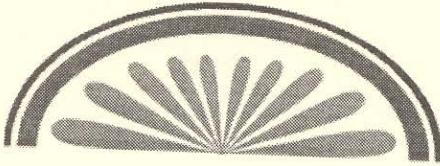

Sức Khỏe Là Vàng!
Health is Gold!

School of Medicine
University of California, San Francisco

Sức Khỏe Là Vàng!
**Vietnamese Community Health
Promotion Project -- UCSF**
44 Page Street, Suite 500
San Francisco, CA 94102

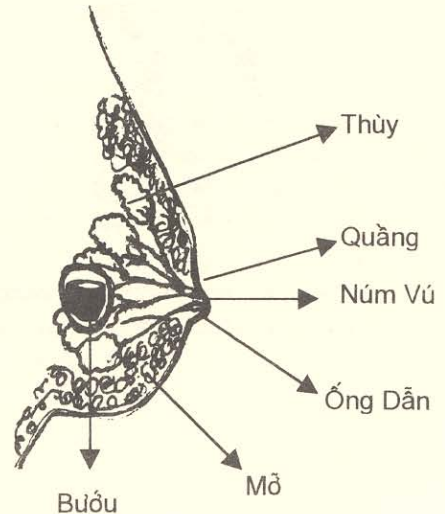
Chị tìm ra bướu trong vú của chị, vậy chị phải làm gì? Có thể chị nghĩ rằng "có lẽ là bướu ung thư" và chị sợ phải đi khám bác sĩ. Đôi khi chị cho rằng "Bói ra ma, quét nhà ra rác, tại sao mình phải lo?" Theo thống kê 80% bướu vú là bướu lành nhưng chỉ có bác sĩ mới có thể xác định được bướu đó là ung thư hay không. Trong giai đoạn đầu, ung thư vú thường không có triệu chứng. Chúng tôi hy vọng rằng quyển cẩm nang nhỏ này sẽ trả lời những thắc mắc của chị về những phương pháp chẩn đoán để biết bướu vú có phải là bướu ung thư hay không. Nếu chị có những thắc mắc gì thêm chị có thể hỏi bác sĩ của chị.

Ung thư là gì?

Ung thư là bệnh xảy ra khi các tế bào trở nên không bình thường và sinh sôi vô trật tự không thể kiểm soát được. Để cơ thể được khỏe mạnh, các tế bào trong mỗi cơ thể được sinh sản có trật tự để tạo thêm các tế bào khác khi cần thiết. Nếu các tế bào sinh sôi khi không cần thiết chúng sẽ tạo ra quá nhiều mô. Số lượng thừa của các mô tạo thành bướu. Có 2 loại bướu vú: bướu lành và bướu dữ.

- **Bướu lành là loại bướu không bị ung thư.** Loại bướu này không xâm lấn các mô khác và không lan sang các bộ phận khác của cơ thể. Loại bướu này có thể có bất cứ hình dạng hoặc kích thước nào. Có thể là bướu có chất dịch ở trong, bướu sợi hoặc bướu tuyến (tuyến xơ). Các loại bướu này không đe dọa mạng sống của chị, nó có thể tự tan biến mất, hoặc nếu cần bác sĩ có thể cắt bỏ, và trong nhiều trường hợp bướu không tái phát.
- **Bướu dữ là bướu ung thư.** Do những tế bào ung thư phát triển và sinh sản vô kiểm soát. Ung thư tại chỗ hoặc không xâm lấn là loại ung thư xảy ra sớm, đồng thời không lan tràn quá phạm vi vú của chị, đến các hạch ở nách, hoặc các cơ quan của cơ thể. Chúng vẫn còn nằm trong các tuyến sữa hoặc các thùy của vú. Các bướu vú thủ cấp hoặc bướu ung thư xâm lấn được hình thành trong các cơ quan khác của cơ thể. Khi các tế bào ung thư rời bướu ung thư và đi vào mạch máu hoặc hệ thống bạch huyết. Rồi lan tràn đến các cơ quan khác của cơ thể được gọi là di căn.

Những phương pháp chẩn đoán

Bác sĩ khám vú: Nếu chị tìm thấy bướu vú hoặc nghi là chị có bướu vú thì điều đầu tiên là chị phải lấy hẹn để đi khám bác sĩ ngay. Bác sĩ sẽ hỏi chị những câu hỏi liên quan đến sức khỏe của chị và gia đình chị. Sau đó, bác sĩ sẽ khám bệnh cho chị như sau:

- (1) khám tổng quát để xem chị có dấu hiệu sức khỏe tốt không.
- (2) khám vú để tìm bướu vú. Bác sĩ sẽ dùng 3 đầu ngón tay giữa nắn cẩn thận toàn bộ vùng ngực của chị. Nếu bác sĩ tìm được bướu vú hoặc những triệu chứng nghi ngờ, bác sĩ sẽ giới thiệu chị đi làm những thủ nghiệm khác.

Chụp hình quang tuyến vú: Bác sĩ có thể khuyên chị đi chụp hình quang tuyến vú. Hình quang tuyến vú được chụp bằng quang tuyến X để xác định bướu đó có phải là bướu vú hay không và vị trí của nó. Trong phương pháp này, vú của chị tạm thời được áp giữa hai tấm nhựa của khuôn chụp. Chị có thể được chụp nhiều hình quang tuyến vú.

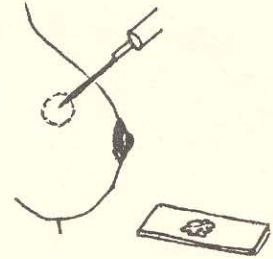

Siêu âm: Có thể bác sĩ yêu cầu chị đi làm siêu âm vú. Siêu âm này là dùng sự vang dội của các làn sóng âm thanh trên để tạo nên hình ảnh của vú chị. Siêu âm rất hữu dụng để xác định là bướu vú ở dạng rắn hay dạng lỏng. Siêu âm có thể được làm cùng với chụp hình quang tuyến vú.

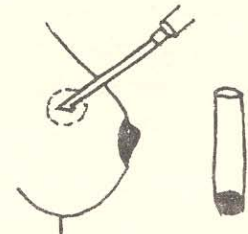
Các kỹ thuật sinh thiết

Khi tìm thấy bướu vú, bác sĩ sẽ lấy tế bào để thử nghiệm bằng 3 phương pháp sau đây:

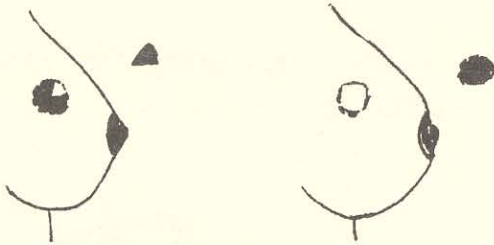
- **Fine Needle Aspiration (FNA) Biopsy:** Bác sĩ dùng loại kim nhỏ để hút tế bào để thử nghiệm. Bác sĩ dùng loại kim thật nhỏ đâm nhẹ vào bướu vú. Một số tế bào được hút ra và đem thử nghiệm dưới kính hiển vi. Dùng phương pháp này không để lại vết sẹo. Nếu chất lỏng được hút ra hết và bướu vú biến mất thì bướu đó không phải là ung thư và chị không cần phải điều trị gì thêm nữa. Nếu kim chỉ hút các tế bào bình thường và bướu vú không biến mất, bác sĩ có thể phải cần làm thêm các thủ nghiệm khác nữa để biết chắc bướu đó không phải là bướu ung thư.

- **Core biopsy:** Bác sĩ dùng kim chích lớn lấy ít tế bào của bướu vú để thử nghiệm. Bác sĩ dùng cây kim lớn để hút một miếng mô nhỏ của bướu vú đem xét nghiệm dưới kính hiển vi. Dùng phương pháp này thì có sẹo nhưng không đáng kể mấy.

- **Surgical Biopsy (giải phẫu sinh thiết):** Bác sĩ sẽ giải phẫu để lấy ra một phần hay tất cả bướu vú hoặc là những chỗ nghi ngờ. Sau đó bướu vú được cắt thành những lát nhỏ và đem nhìn dưới kính hiển vi. Với phương pháp giải phẫu này nơi giải phẫu sẽ bị sẹo, hình dạng và kích thước của vú cũng có thể thay đổi.

Khi hình quang tuyến vú tìm ra bướu vú mà khi sờ không thấy được khi khám vú thì hai phương pháp dưới đây giúp xác định vị trí của bướu vú để làm sinh thiết.

- **Needle Localization Biopsy (Dùng kim để xác định vị trí):** Bác sĩ dùng hình quang tuyến vú hoặc kết quả siêu âm để dẫn đường sau đó đặt kim hoặc cây kim loại tốt đưa vào vú cho chạm vào chỗ nghi ngờ. Sau đó bác sĩ sẽ cắt bỏ chỗ này bằng sinh thiết giải phẫu. Rồi bác sĩ có thể cho chụp thêm hình quang tuyến vú nữa để biết chắc chắn là những nơi nghi ngờ đã được cắt bỏ hoàn toàn.
- **Stereotactic Needle Biopsy:** Chụp quang tuyến vú hai chiều sẽ được dùng để xác định chính xác vùng nghi ngờ. Sau đó dùng máy điện toán tìm chính xác chỗ và đưa kim chích nhỏ hoặc lớn để chích lấy tế bào trong bướu ra thủ nhìn dưới kính hiển vi.

Anesthesia (thuốc tê)

Trong thời gian điều trị, bác sĩ có thể dùng thuốc tê hoặc thuốc mê (loại thuốc giảm đau) để giúp chị giảm bớt đau. Trước khi gây mê hoặc gây tê bác sĩ sẽ hỏi xem chị có bị dị ứng khi dùng các loại thuốc mê hoặc thuốc tê không. Bác sĩ có thể tiêm thuốc tê để làm vú chị tê. Loại thuốc tê này không làm cho chị ngủ. Nhưng nếu cục bướu nằm sâu trong vú chị thì bác sĩ sẽ đề nghị cho chị thuốc mê làm cho chị ngủ mê. Thuốc mê này thường được cho chị hít thở thuốc vào.

Kết quả

- Nếu tất cả thủ nghiệm cho thấy rằng bướu vú của chị không phải là bướu ung thư chị không cần phải điều trị thêm. Tuy nhiên có điều quan trọng là chị phải đi khám bác sĩ định kỳ để theo dõi những thay đổi của vú chị.
- Nếu kết quả cho thấy rằng bướu vú của chị là bướu ung thư chị cần phải được điều trị càng sớm càng tốt. Lúc đó, bác sĩ sẽ giải thích cho chị rõ về ung thư vú với nhiều chi tiết hơn đồng thời bác sĩ cũng bàn với chị và gia đình chị về những cách trị liệu. Mong chị hãy tìm đọc cuốn cẩm nang khác chỉ rõ những chi tiết về các cách điều trị ung thư vú bằng tiếng Việt tại văn phòng Chương Trình Sức Khỏe Là Vàng - Trung Tâm Phụ Nữ Việt Nam.

